

**Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/35/EF af 29. juni 2000
om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner**

EF-Tidende nr. L 200 af 08/08/2000 s. 0035 - 0038

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,
under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,
under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,
i overensstemmelse med fremgangsmåden i traktatens artikel 251³, på grundlag af
Forligsudvalgets fælles udkast af 4. maj 2000, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I Europa-Parlamentets beslutning om det integrerede program til fordel for små og mellemstore virksomheder (SMV) og håndværksfagene⁴ blev det understreget, at Kommissionen burde fremsætte forslag vedrørende problemerne i forbindelse med betalingsforsinkelser.

(2) Den 12. maj 1995 vedtog Kommissionen en henstilling om betalingsfrister i handelsforhold⁵.

(3) I Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens henstilling om betalingsfrister i handelsforhold⁶ blev Kommissionen anmodet om at overveje at ændre henstillingen til et forslag til rådsdirektiv og fremsætte dette hurtigst muligt.

(4) Den 29. maj 1997 vedtog Det Økonomiske og Sociale Udvalg en udtalelse⁷ om Kommissionens grønbog "Offentlige indkøb i EU: overvejelser for fremtiden".

(5) Den 4. juni 1997 offentliggjorde Kommissionen en handlingsplan for det indre marked, hvori det understreges, at betalingsforsinkelser udgør en stadig større hindring for et velfungerende indre marked.

(6) Den 17. juli 1997 offentliggjorde Kommissionen en rapport om betalingsforsinkelser i handelsforhold⁸; rapporten sammenfatter resultaterne af en evaluering af virkningerne af Kommissionens henstilling af 12. maj 1995.

¹ EFT C 168 af 3.6.1998, s. 13, og EFT C 374 af 3.12.1998, s. 4.

² EFT C 407 af 28.12.1998, s. 50.

³ Europa-Parlamentets udtalelse af 17.9.1998 (EFT C 313 af 12.10.1998, s. 142), Rådets fælles holdning af 29.7.1999 (EFT C 284 af 6.10.1999, s. 1) og Europa-Parlamentets afgørelse af 16.12.1999 (endnu ikke offentliggjort i EFT). Europa-Parlamentets afgørelse af 15.6.2000 og Rådets afgørelse af 18.5.2000.

⁴ EFT C 323 af 21.11.1994, s. 19.

⁵ EFT L 127 af 10.6.1995, s. 19.

⁶ EFT C 211 af 22.7.1996, s. 43.

⁷ EFT C 287 af 22.9.1997, s. 92.

⁸ EFT C 216 af 17.7.1997, s. 10.

(7) Virksomhederne, især de små og mellemstore, pålægges store administrative og finansielle byrder som følge af uforholdsmæssigt lange betalingsfrister og overskridelse af betalingsfrister. Disse problemer er også en vigtig årsag til insolvens, der kan føre til virksomhedslukning og tab af mange arbejdspladser.

(8) I visse medlemsstater afviger de aftalemæssige betalingsfrister betydeligt fra fællesskabsgennemsnittet.

(9) Forskellene mellem betalingsregler og -praksis i medlemsstaterne udgør en hindring for et velfungerende indre marked.

(10) Dette resulterer i en betydelig begrænsning af handelstransaktioner mellem medlemsstaterne. Dette er i strid med traktatens artikel 14, idet virksomheder bør være i stand til at drive handel inden for hele det indre marked, uden at transaktioner på tværs af grænserne indebærer større risici end salg på hjemmemarkedet. Det fører til konkurrenceforvridning, hvis der gælder væsentlig forskellige regler for henholdsvis transaktioner på hjemmemarkedet og transaktioner på tværs af grænserne.

(11) De seneste statistikker viser, at der, i bedste fald, i mange medlemsstater ikke er sket en forbedring med hensyn til forsinket betaling siden vedtagelsen af henstillingen af 12. maj 1995.

(12) Det tilsigtede mål, bekæmpelse af forsinket betaling inden for det indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne hver for sig. Det kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan. Nærværende direktiv går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de tilsigtede mål. Dette direktiv opfylder derfor i sin helhed de krav, der følger af subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet, jf. traktatens artikel 5.

(13) Dette direktiv er begrænset til betalinger, der sker som vederlag for handelstransaktioner, og regulerer ikke transaktioner med forbrugere, renter i forbindelse med andre betalinger, f.eks. betalinger i henhold til lovgivningen om checks og vekslers, eller betalinger som kompensation for skade, herunder betalinger fra forsikringsselskaber.

(14) Det forhold, at liberale erhverv er omfattet af dette direktiv, betyder ikke at medlemsstaterne skal behandle dem som virksomheder eller handelsforetagender på andre områder end dem, der er omfattet af dette direktiv.

(15) Dette direktiv definerer udelukkende udtrykket "tvangsfuldbyrdesgrundlag", men vedrører ikke de forskellige procedurer for tvangsfuldbyrdelse af et sådant grundlag og fastsætter ikke, på hvilke betingelser tvangsfuldbyrdelse af et sådant grundlag kan standses eller suspenderes.

(16) Forsinket betaling udgør et kontraktbrud, som er blevet finansielt tiltrækkende for skyldnere i de fleste medlemsstater som følge af lave morarenter og/eller langsomme inddrivelsesprocedurer. En afgørende ændring, herunder kompensation til kreditorer for påløbne omkostninger, er nødvendig for at vende denne tendens og sikre, at konsekvenserne af forsinket betaling bliver af en sådan art, at de er et incitament til ikke at betale for sent.

(17) Passende kompensation for omkostningerne ved inddrivelse anfægter ikke de nationale bestemmelser, hvorefter en national dommer kan tilkende kreditor yderligere kompensation for lidt skade som følge af skyldners forsinkede betaling, ligesom det må tages i betragtning, at der kan være ydet kompensation for de påløbne omkostninger i form af betalte renter for forsinket betaling.

(18) Direktivet tager hensyn til spørgsmålet om lange aftalemæssige betalingsfrister, og navnlig, at der kan forekomme visse kategorier af kontrakter, hvor en længere betalingsperiode i forbindelse med en begrænsning af aftalefriheden eller en højere rente kan være berettiget.

(19) Direktivet bør forebygge misbrug af aftalefriheden til skade for kreditor. Der kan være tale om misbrug, hvis hovedformålet med en aftale er, at skyldner får yderligere likviditet på kreditors bekostning, eller hvis hovedentreprenøren pålægger leverandørerne eller underleverandørerne betalingsvilkår, som ikke er rimelige i forhold til de vilkår, der gælder for ham selv. Direktivet griber ikke ind i nationale bestemmelser om kontraktindgåelse eller om gyldigheden af kontraktbestemmelser, der er urimelige for skyldneren.

(20) Konsekvenserne af forsinket betaling vil kun have præventiv virkning, hvis de ledsages af hurtige og effektive retsprocedurer, der kun medfører små omkostninger for kreditor. I overensstemmelse med forbuddet mod forskelsbehandling i traktatens artikel 12 bør disse procedurer være tilgængelige for alle kreditorer, der er etableret i Fællesskabet.

(21) Kreditorer bør kunne gøre et ejendomsforbehold gældende på et ikke-diskriminatorisk grundlag overalt i Fællesskabet, hvis ejendomsforbeholdet er gyldigt i henhold til de nationale bestemmelser, der skal anvendes på forholdet i henhold til den internationale privatret.

(22) Dette direktiv skal indeholde bestemmelser om alle handelstransaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder i betragtning af, at sidstnævnte foretager et stort antal betalinger til virksomhederne. Direktivet skal derfor også indeholde bestemmelser om alle handelstransaktioner mellem hovedentreprenører og deres leverandører og underleverandører.

(23) I følge dette direktivs artikel 5 skal inddrivelsesproceduren for ubestridte krav afsluttes hurtigt i overensstemmelse med national lovgivning, men den kræver ikke, at medlemsstaterne vedtager en særlig procedure eller ændrer deres eksisterende retsprocedurer på en bestemt måde -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1: Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på alle betalinger, der foretages som vederlag for handelstransaktioner.

Artikel 2: Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) "handelstransaktioner": forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag

"ordregivende myndigheder": enhver ordregivende myndighed eller andre ordregivere, som er defineret i direktiverne om offentlige indkøbskontrakter (92/50/EØF⁹, 93/36/EØF¹⁰, 93/37/EØF¹¹ og 93/38/EØF¹²)

⁹ EFT L 209 af 24.7.1992, s. 1.

"virksomhed": enhver enhed der handler som led i selvstændig økonomisk eller erhvervsmæssig aktivitet, uanset om den kun udøves af en enkelt person

2) "forsinket betaling": overskridelse af den aftalemæssige eller lovbestemte betalingsfrist

3) "ejendomsforbehold": et aftalevilkår, ifølge hvilket sælger bevarer ejendomsretten til de pågældende varer, indtil købesummen er betalt

4) "rentesats, der anvendes af Den Europæiske Centralbank i forbindelse med dens væsentligste refinansieringstransaktioner": den rentesats, der anvendes ved transaktioner af denne art i forbindelse med licitationer til fast rente. Hvis en væsentlig refinansieringstransaktion gennemføres efter en licitationsprocedure med variabel rente, er denne rentesats den marginale rentesats, der er resultatet af den pågældende licitation. Dette gælder for auktioner til både fast og variabel rente

5) "tvangsfuldbyrdesgrundlag": alle former for afgørelser, domme eller betalingspålæg fra en domstol eller anden kompetent myndighed, uanset om de vedrører omgående betaling eller betaling i rater, som sætter kreditor i stand til at inddrive sit krav på skyldneren ved tvangsfuldbyrdelse; de omfatter afgørelser, domme eller betalingspålæg, som kan fuldbyrdes på et foreløbigt grundlag, selv om skyldneren appellerer dem.

Artikel 3: Morarenter i tilfælde af forsinket betaling

(1) Medlemsstaterne sikrer følgende:

a) Morarenter som omhandlet i litra d) betales fra dagen efter sidste rettidige betalingsdag eller efter udløbet af betalingsfristen som fastsat i aftalen.

b) Hvis der ikke er aftalt en sidste rettidig betalingsdag eller betalingsfrist, skal der automatisk betales morarenter, uden at det er nødvendigt at fremsende en rykkerskrivelse:

- i) fra 30 dage efter skyldnerens modtagelse af en faktura, eller en tilsvarende betalingsanmodning, eller
- ii) fra 30 dage efter den dato, hvor varerne eller tjenesteydelserne er modtaget, hvis det er usikkert, på hvilken dato fakturaen eller den tilsvarende betalingsanmodning er modtaget, eller
- iii) fra 30 dage efter at varerne eller tjenesteydelserne er modtaget, hvis skyldneren modtager fakturaen eller den tilsvarende betalingsanmodning tidligere end varerne eller tjenesteydelserne, eller
- iv) fra 30 dage efter datoen for godkendelse eller kontrol, hvis lovgivningen eller aftalen indeholder krav om en godkendelses- eller kontrolprocedure, hvorved varernes eller tjenesteydelsens overensstemmelse med aftalen skal konstateres, og skyldneren modtager fakturaen eller den tilsvarende betalingsanmodning inden eller på den dato, hvor denne godkendelse eller kontrol finder sted.

c) Kreditor er berettiget til morarenter ved forsinket betaling, forudsat at

¹⁰ EFT L 199 af 9.8.1993, s. 1.

¹¹ EFT L 199 af 9.8.1993, s. 54.

¹² EFT L 199 af 9.8.1993, s. 84.

- i) han har opfyldt sine aftalemæssige og lovbestemte forpligtelser, og
 - ii) han ikke har modtaget det skyldige beløb rettidigt, medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen.
- d) Rentesatsen for morarenter (den "lovbestemte sats"), som skyldneren skal betale, svarer til summen af den rentesats, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med dens seneste væsentlige refinansieringsaktion inden den første kalenderdag det pågældende halvår ("referencesatsen"), plus mindst 7 procentpoint (margenen), medmindre andet er fastsat i aftalen. For så vidt angår en medlemsstat, der ikke deltager i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, er referencesatsen den tilsvarende sats fastsat af medlemsstatens centralbank. Også her fastsættes referencesatsen på det niveau, der var gældende på første kalenderdag det pågældende halvår, med virkning for de følgende seks måneder.
- e) Medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen, er kreditor berettiget til at kræve rimelig kompensation af skyldneren for alle relevante omkostninger ved inddrivelse, der skyldes sidstnævntes forsinkede betaling. I forbindelse med omkostningerne ved inddrivelse skal principperne om gennemsigtighed og proportionalitet i forhold til gælden overholdes. Medlemsstaterne kan under overholdelse af de nævnte principper fastsætte et maksimalt beløb for omkostninger ved inddrivelse for forskellige niveauer af gæld.

(2) For bestemte kategorier af aftaler, som defineres i den nationale lovgivning, kan medlemsstaterne fastsætte fristen, efter hvilken der skal betales morarenter, til højst 60 dage, hvis de sikrer, at aftalens parter ikke aftaler en længere frist, eller hvis de fastsætter en ufravigelig rentesats, der er væsentligt højere end den lovbestemte sats.

(3) Medlemsstaterne træffer bestemmelse om, at aftalen vedrørende betalingsdagen eller følgerne af forsinket betaling, der ikke er i overensstemmelse med stk. 1, litra b)-d), og stk. 2, enten ikke er bindende eller giver grundlag for krav om skadeserstatning, hvis aftalen, når alle sagens omstændigheder, herunder god handelspraksis og produktets art, tages i betragtning, er klart urimelig over for kreditor. Ved afgørelsen af, om en aftale er klart urimelig over for kreditor, tages der bl.a. hensyn til, om skyldneren har en objektiv grund til at fravige bestemmelserne i stk. 1, litra b)-d), og stk. 2. Hvis en sådan aftale fastslås at være klart urimelig, finder de lovbestemte vilkår anvendelse, medmindre de nationale domstole fastsætter andre og rimelige betingelser.

(4) Medlemsstaterne sikrer, at der i kreditorernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af klart urimelige kontraktvilkår i den i stk. 3 omhandlede betydning til ophør.

(5) De i stk. 4 nævnte midler skal omfatte bestemmelser om, at organisationer, der er officielt anerkendt som repræsentant for eller har lovlig interesse i at repræsentere små og mellemstore virksomheder, i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning kan indbringe en sag for domstolene eller for de kompetente administrative myndigheder, hvis de kontraktvilkår, der er udarbejdet til generel anvendelse, er klart urimelige i den i stk. 3 omhandlede betydning, således at disse kan anvende egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af sådanne kontraktvilkår til ophør.

Artikel 4: Ejendomsforbehold

(1) Medlemsstaterne skal i overensstemmelse med de gældende nationale bestemmelser, der skal anvendes i henhold til de internationalt privatretlige regler, sørge for, at sælger bevarer ejendomsretten til varer, indtil de er fuldstændig betalt, dersom der udtrykkeligt er indgået en aftale mellem køber og sælger om ejendomsforbehold, inden varerne leveres.

(2) Medlemsstaterne kan vedtage eller opretholde bestemmelser om delbetalinger, som skyldneren allerede har foretaget.

Artikel 5: Inddrivelsesprocedurer for ubestridte krav

(1) Medlemsstaterne sikrer, at der normalt inden 90 kalenderdage efter indgivelse af stævning eller anmodning fra kreditor til retten eller en anden kompetent myndighed uanset beløbets størrelse kan opnås et tvangsfuldbyrdesgrundlag, så længe gælden eller aspekter af proceduren ikke bestrides. Denne forpligtelse skal opfyldes af medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive nationale love og administrative bestemmelser.

(2) Efter de respektive nationale love og administrative bestemmelser skal samme betingelser gælde for alle kreditorer, der er etableret i Fællesskabet.

(3) Der skal i den i stk. 1 omhandlede frist på 90 kalenderdage ikke medregnes følgende tidsrum:

a) den tid der medgår til forkyndelse

b) alle forsinkelser, som kreditor er skyld i, som f.eks. den tid, der kræves til at berigtige anmodninger.

(4) Denne artikel berører ikke bestemmelserne i Bruxelles-konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager¹³.

Artikel 6: Gennemførelse

(1) Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 8. august 2002. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

(2) Medlemsstaterne kan opretholde eller vedtage love og bestemmelser, der er gunstigere for kreditor end de love og bestemmelser, der er påkrævede for at efterkomme dette direktiv.

(3) Ved gennemførelsen af dette direktiv kan medlemsstaterne udelukke:

a) gæld, der er genstand for insolvensbehandling, der er indledt mod en skyldner

b) aftaler, der er indgået inden den 8. august 2002, og

c) morarentefordringer på under 5 EUR.

¹³ Konsolideret udgave i EFT C 27 af 26.1.1998, s. 3.

(4) Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste love og administrative bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

(5) To år efter den 8. august 2002 foretager Kommissionen en undersøgelse af bl.a. den lovbestemte rentesats, betalingsfristen og forsinket betaling for at vurdere virkningen på handelstransaktionerne, og lovgivningens anvendelse i praksis. Resultaterne af denne og andre undersøgelser meddeles Europa-Parlamentet og Rådet, i givet fald ledsaget af passende forslag til en forbedring af dette direktiv.

Artikel 7: Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 8: Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 29. juni 2000.

På Europa-Parlamentets vegne

N. Fontaine

Formand

På Rådets vegne

M. Marques da Costa

Formand